

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ HỒNG HẢI

**VẬN DỤNG MỘT SỐ KỸ THUẬT ĐÁNH GIÁ TRÊN LỚP HỌC
XÂY DỰNG BỘ CÔNG CỤ ĐÁNH GIÁ TRONG DẠY HỌC
CHƯƠNG “DÒNG ĐIỆN TRONG CÁC MÔI TRƯỜNG”,
VẬT LÝ 11 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ HỒNG HẢI

**VẬN DỤNG MỘT SỐ KỸ THUẬT ĐÁNH GIÁ TRÊN LỚP HỌC
XÂY DỰNG BỘ CÔNG CỤ ĐÁNH GIÁ TRONG DẠY HỌC
CHƯƠNG “DÒNG ĐIỆN TRONG CÁC MÔI TRƯỜNG”,
VẬT LÝ 11 TRUNG HỌC PHỔ THÔNG**

Chuyên ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Vật lí

Mã số: 60.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Lê Thị Thu Hiền

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa có ai công bố trong một công trình nào khác.

Thái nguyên, tháng 5 năm 2016

Tác giả

Nguyễn Thị Hồng Hải

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn thạc sĩ, Tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn tới Ban chủ nhiệm cùng các thầy cô khoa Vật lí, phòng Đào tạo Sau đại học, trường Đại học sư phạm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tác giả trong quá trình học tập, thực hiện và hoàn thành luận văn.

Tác giả xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong chuyên ngành Lý luận và Phương pháp giảng dạy bộ môn Vật lí, trường Đại học sư phạm Thái Nguyên, đã nhiệt tình giảng dạy và giúp đỡ tác giả trong quá trình thực hiện luận văn. Đặc biệt, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc về sự hướng dẫn tận tình chu đáo của TS. Lê Thị Thu Hiền trong suốt thời gian nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Tác giả xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, quý Thầy, Cô giáo tổ Vật lí, trường THPT Lý Nhân Tông, thành phố Bắc Ninh, tỉnh Bắc Ninh đã nhiệt tình giúp đỡ, trao đổi và tạo điều kiện thuận lợi cho tác giả trong quá trình nghiên cứu và thực nghiệm đề tài.

Cuối cùng, tác giả muốn bày tỏ lòng biết ơn đối với gia đình, người thân, bạn bè đồng nghiệp đã giúp đỡ, động viên tác giả trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Dù đã rất cố gắng nhưng luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót, tác giả mong nhận được sự góp ý của quý thầy, cô giáo và các bạn.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2016

Tác giả

Nguyễn Thị Hồng Hải

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Giả thuyết khoa học	3
4. Đối tượng nghiên cứu	3
5. Phạm vi nghiên cứu	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC VẬN DỤNG CÁC KỸ THUẬT ĐÁNH GIÁ TRÊN LỚP HỌC XÂY DỰNG BỘ CÔNG CỤ ĐÁNH GIÁ TRONG QUÁ TRÌNH DẠY HỌC VẬT LÝ	5
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu.....	5
1.1.1. Một số nghiên cứu trên thế giới.....	5
1.1.2. Một số nghiên cứu ở Việt Nam	6
1.2. Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh.....	7
1.2.1. Một số khái niệm cơ bản	7
1.2.2. Mối quan hệ giữa kiểm tra đánh giá với các yếu tố của quá trình dạy học	8
1.2.3. Chức năng của kiểm tra đánh giá	9
1.3. Đánh giá quá trình học tập của học sinh.....	10
1.3.1. Khái niệm về đánh giá quá trình học tập của học sinh.....	10
1.3.2. Các phương pháp đánh giá quá trình.....	11

1.3.3. Các hình thức đánh giá quá trình.....	12
1.3.4. Vai trò của đánh giá quá trình trong dạy học	17
1.4. Kỹ thuật đánh giá trên lớp học trong dạy học Vật lí	19
1.4.1. Kỹ thuật đánh giá mức độ nhận thức	19
1.4.2. Nhóm kỹ thuật đánh giá năng lực vận dụng.....	26
1.4.3. Nguyên tắc lựa chọn một số kỹ thuật đánh giá trên lớp học trong đánh giá quá trình dạy học Vật lí	29
1.5. Thực trạng việc vận dụng các kỹ thuật đánh giá trên lớp học trong dạy học môn Vật lí ở Trường THPT hiện nay	30
1.5.1. Mục đích, đối tượng, thời gian, địa điểm và nội dung điều tra.....	30
1.5.2. Kết quả điều tra thực trạng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Vật lí của học sinh trung học phổ thông	31
1.6. Kết luận chương 1.....	34
Chương 2: VẬN DỤNG MỘT SỐ KỸ THUẬT ĐÁNH GIÁ TRÊN LỚP HỌC TRONG DẠY HỌC CHƯƠNG "DÒNG ĐIỆN TRONG CÁC MÔI TRƯỜNG", VẬT LÍ 11	35
2.1. Tổng quan nội dung kiến thức chương "Dòng điện trong các môi trường"- Vật lí 11	35
2.1.1. Mục tiêu dạy học chương "Dòng điện trong các môi trường"	35
2.1.2. Một số khó khăn trong quá trình dạy học chương “Dòng điện trong các môi trường”	38
2.2. Xây dựng bộ công cụ đánh giá trên lớp học trong quá trình dạy học chương “Dòng điện trong các môi trường”	38
2.2.1. Bộ công cụ đánh giá mức độ nhận thức	38
2.2.2. Bộ công cụ đánh giá năng lực vận dụng của học sinh trong dạy học chương "Dòng điện trong các môi trường"	51
2.2.3. Bộ công cụ tự đánh giá và phản hồi về quá trình dạy học	55
2.3. Thiết kế một số tiến trình dạy học chương “ Dòng điện trong các môi trường” có sử dụng bộ công cụ đánh giá trên lớp học	56
2.3.1. Tiến trình dạy học bài 14: Dòng điện trong chất điện phân.....	56

2.3.2. Tiến trình dạy học bài 16:Dòng điện trong chất bán dẫn	64
2.4. Kết luận chương 2.....	70
Chương 3: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM	72
3.1. Mục đích thực nghiệm.....	72
3.2. Đối tượng, thời gian và địa điểm thực nghiệm sư phạm.	72
3.2.1. Đối tượng của thực nghiệm sư phạm	72
3.2.2. Thời gian và địa điểm thực nghiệm sư phạm	72
3.3. Phương pháp thực nghiệm.....	72
3.3.1. Phương pháp điều tra.....	72
3.3.2. Phương pháp quan sát.....	72
3.3.3. Phương pháp thống kê toán học	72
3.3.4. Phương pháp nghiên cứu trường hợp(case - study)	73
3.3.5. Xây dựng phương thức và tiêu chí đánh giá	73
3.4. Nội dung thực nghiệm	74
3.4.1. Tài liệu thực nghiệm sư phạm.	74
3.4.2. Nội dung thực nghiệm sư phạm	74
3.4.3. Chọn mẫu thực nghiệm.....	75
3.5. Đánh giá kết quả thực nghiệm.....	76
3.5.1. Phân tích định tính.....	76
3.5.2. Phân tích định lượng.....	77
3.5.3. Quan sát, đánh giá năng lực GQVĐ của một nhóm học sinh để kiểm nghiệm tính khả thi của đề tài (Case- study).....	80
3.5.4. Kết quả thăm dò giáo viên về tính khả thi của bộ công cụ đánh giá trên lớp học và giáo án đã biên soạn trong quá trình thực nghiệm sư phạm	85
3.6. Kết luận chương 3.....	86
KẾT LUẬN	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO	87
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

<u>Viết tắt</u>	<u>Viết đầy đủ</u>
ĐC	Đôi chứng
ĐG	Đánh giá
DH	Dạy học
ĐH	Đại học
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GV	Giáo viên
HDDH	Hoạt động dạy học
HS	Học sinh
KQHT	Kết quả học tập
KT	Kiểm tra
KTĐG	Kiểm tra, đánh giá
NL	Năng lực
PPDH	Phương pháp dạy học
SGK	Sách giáo khoa
THPT	Trung học phổ thông
TL	Tự luận
TN	Thực nghiệm
TNSP	Thực nghiệm sư phạm

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Kết quả học tập của HS nhóm TN, ĐC trước khi TNSP	75
Bảng 3.2: Phân bố điểm của nhóm TN và nhóm ĐC sau khi TNSP.....	78
Bảng 3.3. Bảng phân phối tần suất lũy tích hội tụ lùi của lớp TN và lớp ĐC sau khi TNSP	78
Bảng 3.4: Danh sách HS trong quá trình nghiên cứu trường hợp	81
Bảng 3.5: Kết quả học tập của một số HS được theo dõi sau quá trình TNSP	83
Bảng 3.6: Kết quả khảo sát ý kiến của GV về giáo án thực nghiệm và bộ công cụ ĐG đã xây dựng	85

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1: Đa giác đồ về chất lượng học tập của nhóm TN và ĐC trước khi TNSP	76
Biểu đồ 3.2: Đường tần suất lũy tích hội tụ lùi của lớp TN và lớp ĐC sau khi TNSP	78